

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/196/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208391
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8814208391.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: M. U., C.. XX.X.XXXX, D. S. XXX XX M. XX zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, p r o t i žalovanému: M. S., X..O.., O. O. Q. C. X, XXX XX S., Y.: XX XXX XXX, zast. AK Antol, s.r.o., so sídlom Kupeckého 2542/72, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanému proti žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23.9.2014 domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 3218939887 zo dňa 28.5.2012. Žalobu odôvodnil tým, že strany sporu uzavreli úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov, jedná sa o typovú formulárovú spotrebiteľskú zmluvu - zmluva o úvere číslo 3218939887 zo dňa 28. 05. 2012. Túto považuje za problematickú a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti neudržateľnú. Vzťah účastníkov sa dostal do krízového stavu a javí sa, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd. V zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (neprijateľná doložka je menším písmom ako hlavné náležitosti zmluvy, neprijateľná rozhodcovská zmluva, celý rad viazaných zmlúv, ako je klasický úver, úverová karta, revolving, poistenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a podobne). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy, napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej ukladalo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť. Jej zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Zamestnávateľ je spoločnosť K. M., O..U..L.., Q. C. X, XXX XX M., Y.: XX XXX XXX. Ďalej uviedol, že žiadosť veriteľa jeho zamestnávateľovi o vykonávanie zrážok zo mzdy preukazuje listom zo dňa 10. 02. 2014, čím zároveň osvedčuje vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy. Ďalej uviedol, že podstata právneho problému spočíva v tom, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný. Pre rozhodnutie predmetnej veci je zásadný výklad Ústavného súdu SR alebo Súdneho dvora Európskej únie, preto aj podáva návrh na prerušenie konania. Následne citoval ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka s tým, že ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek existencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa,

ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku žalobcu nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihovanie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a článkom 7 Ústavy SR, pochybnosti vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ v slabšej pozícii z hľadiska informovanosti či vyjednávacej pozície. Následne citoval právo Európskej únie. Žalobca ďalej uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky môže mať oporu v zmluve, ale ako uvádza Súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť.

2. Ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. V čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné, nedokázal ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť jeho majetok v podobe jeho mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom.

3. Žalobca uviedol, že má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým (ne)prípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje; naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, 1Cdo 91/2006). Taktiež navrhol určenie z dôvodu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ a naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3, 4 OZ. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Poukázal na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája 2010 č.k. AZ 17 U192/2010. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku).

4. Žalovaný k žalobe žalobcu uviedol, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie a z dôvodu absencie naliehavého právneho záujmu

5. V predmetnej právnej veci tunajší súd dňa 1.10.2014 vydal neodkladné opatrenie pod sp.zn. 4C/196/2014-14, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 28. 05. 2012 číslo 3218939887 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň uložil zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 28. 05. 2012 číslo 3218939887 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

6. Dňa 17.07.2015 bol súdu prvého stupňa doručený návrh spoločnosti INVEST - KAPITAL, a.s. na zmenu účastníka na strane žalovaného, a to z dôvodu postúpenia pohľadávky voči žalobcovi zo zmluvy o úvere č. 3218939887 zo dňa 28.05.2012, ku ktorému došlo na základe zmluvy o postúpení zo dňa 27.11.2014 uzatvorenej medzi M. S. X..O.. ako postupcom a INVEST - KAPITAL, a.s. ako postupníkom.

7. Následne uznesením sp.zn. 4C/196/2014-14 zo dňa 21.7.2015 súd pripustil zmenu účastníka na strane žalovaného a to tak, aby namiesto doterajšieho žalovaného M. S., X..O., Q. C. X, S., XXX XX, Y.: XX XXX XXX, ako žalovaný vystupoval INVEST - KAPITAL, a.s., Hattalova 12/C, 831 03 Bratislava, IČO: 35 871 334.

8. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.6.2016 zmenil predmetné uznesenie tak, že zmena účastníka na strane

žalovaného zo spoločnosti M. S., X.O., O. O. Q. C. X, S., XXX XX, Y.: XX XXX XXX na spoločnosť INVEST - KAPITAL, a.s., so sídlom Hattalova 12/C, 831 03 Bratislava, IČO: 35 871 334 sa nepripúšťa. V odôvodnení uznesenia uviedol, že iba žalobca je tým subjektom, ktorý môže disponovať predmetom sporu a určovať okruh žalovaných, a tým nesie zodpovednosť za svoj (ne)úspech v spore. Osud žalobcu v konaní nemôže byť determinovaný žalovaným resp. tým, kto má nastúpiť na miesto žalovaného. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade návrh na zmenu účastníka na strane žalovaného podal subjekt, ktorý na to nebol oprávnený, pričom žalobca s navrhovanou zmenou ani nesúhlasí, súd zmenil uznesenie tunajšieho súdu.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere - pôžičkou na bývanie uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 28. 05. 2012, Žiadosťou o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 10.2.2014, písomnými podaniami žalobcu a žalovaného, zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 27.11.2014, výsluchom žalobcu a prednesmi právnych zástupcov žalobcu a žalovaného a zistil tento skutkový stav:

10. Zo zmluvy o úvere - pôžičky na bývanie uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 28. 5. 2012 je zrejmé, že žalobcovi bol poskytnutý úver - pôžička na bývanie vo výške 9.000,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal uhrádzať v mesačných splátkach po 105,27 eur a po pripočítaní poplatku za správu účtu 106,93 eur.

11. Súčasťou formulárovej zmluvy je aj drobným písmom v závere textu v bode 4.8 formulára uvedené, že dlžník ako aj každý spoludlžník a vlastník nehnuteľnosti, a to každý z nich osobitne, podpisom tejto zmluvy uzatvára s bankou dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy. Banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči dlžníkovi, spoludlžníkovi a vlastníkovi nehnuteľnosti zo zmluvy pravidelnými mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu vo výške splátky, najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov, a to až do úplného zaplatenia pohľadávky banky.

12. Z listu označeného ako žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 10. 02. 2014 adresovaného zamestnávateľovi žalobcu, vyzval žalovaný zamestnávateľa žalobcu na okamžité zahájenie realizácie zrážok zo mzdy klienta vo výške 110,27 eur.

13. Z článku III. zmluvy o postúpení zo dňa 27.11.2014 vyplýva, že touto zmluvou postupuje postupca na postupníka ku dňu účinnosti tejto zmluvy pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere spolu so všetkým príslušenstvom, všetkými právami a povinnosťami a zabezpečeniami, ktoré sú s pohľadávkou spojené. Postupca ku dňu nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy postupuje na postupníka i práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodcovských doložiek uzatvorených medzi postupcom a dlžníkmi.

14. Žalobca vo výpovedi uviedol, že čo bolo uvedené v zmluve drobným písmom, poriadne ani nevidel. Nikto ho neoboznámil s tým, čo bolo to drobným, preto to podpísal. Bližšie nebol oboznamovaný o tom, ako to bolo s poskytnutím úveru ako aj podmienkami. Prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že čo sa týka aplikácie ustanovenia § 5 a zákona o ochrane spotrebiteľa, toto ustanovenie je súčasťou právneho predpisu, ktorý neobsahuje prechodné ustanovenia a aplikuje sa aj na právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 3Mcd0 12/2014 z 21. apríla 2015, kde súd konštatoval tento názor. To znamená, že je potrebné aplikovať toto ustanovenie, v zmysle ktorého je dohoda o zrážkach zo mzdy neprípustná, keďže neboli splnené podmienky, ktoré toto ustanovenie predpokladá.

15. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že namieta vecnú pasívnu legitimitáciu na strane žalovaného vzhľadom na skutočnosť, že pohľadávka z úverovej zmluvy bola postúpená na iný subjekt a to na spoločnosť Invest-Kapital, a.s. Uvedená spoločnosť sa nároku z úverovej zmluvy domáhala aj na tunajšom súde, vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom 8C/8/2016, na základe ktorého bol teda v inom súdnom konaní žalobca zaviazaný na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá sa týka úverovej zmluvy. Neexistuje ani naliehavý právny záujem, nakoľko sa už žalovaný nemôže domáhať nároku voči žalobcovi. Úverová zmluva bola medzi účastníkmi uzavretá v roku 2012, pričom právna zástupkyňa žalobcu poukázala na rozpor s ustanovením zákona, ktorý v čase uzavretia úverovej zmluvy nebol platný ani účinný.

16. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršíť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Ako vyplýva z § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

21. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

22. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

23. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. (§ 551 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

26. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Ako vyplýva z § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

28. V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Pasívnu vecnú legitimáciu sám žalovaný na pojednávaní namietať.

30. V predmetnej veci odvolací súd v uznesení zo dňa 30.6.2016, ktorým nepripustil zmenu účastníka na strane žalovaného zo žalovaného na spoločnosť INVEST - KAPITAL, a.s., uviedol, že iba žalobca je tým subjektom, ktorý môže disponovať predmetom sporu a určovať okruh žalovaných, a tým nesie zodpovednosť za svoj (ne)úspech v spore.

31. Vecná legitimácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitimácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. januára 2012, sp. zn. 6 Cdo 214/2011)

32. Žalobca disponuje konaním a jeho predmetom a teda za stranu sporu sa považuje ten subjekt, ktorý podal návrh na začatie konania, a ten, ktorého označí ako žalovaného. V rámci skúmania procesných podmienok súd skúma len otázku procesnej subjektivity. Záväzné stanovenie toho, či sú strany sporu legitimované aj hmotnoprávne, je až otázkou meritórneho rozhodovania o návrhu.

33. „Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004)

34. V predmetnej veci bolo preukázané, že pohľadávka voči žalobcovi zo zmluvy o úvere č. 3218939887 zo dňa 28.05.2012, bola na základe zmluvy o postúpení zo dňa 27.11.2014 uzatvorenej medzi žalovaným ako postupcom a spoločnosťou INVEST - KAPITAL, a.s. ako postupníkom postúpená na spoločnosť INVEST - KAPITAL, a.s.

35. Podľa článku III. predmetnej zmluvy o postúpení postupca na postupníka postúpil pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere spolu so všetkým príslušenstvom, všetkými právami a povinnosťami a zabezpečeniami, ktoré sú s pohľadávkou spojené.

36. V zmysle ustanovenia § 524 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej

príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Namiesto pôvodného veriteľa (postupcu) sa dlžníkovým veriteľom stáva postupník a s postúpenou pohľadávkou prechádzajú všetky práva s pohľadávkou spojené. Právami spojenými s pohľadávkou sú najmä práva vyplývajúce zo zabezpečenia záväzkov.

37. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ako zabezpečovací inštitút je právo akcesorickej povahy, sleduje pohľadávku, ktorú zabezpečuje. Sleduje ju aj v prípade zmeny veriteľa postúpením pohľadávky. Postupník, ktorý nastupuje na miesto postupcu, je oprávnený oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami, preto postupcovi zákon (§ 528 Obč. zák.) ukladá povinnosť odovzdať postupníkovi všetky doklady a informácie, týkajúce sa postúpenej pohľadávky. Ukladá mu tiež povinnosť vyrozumieť osobu, ktorá zabezpečenie záväzku poskytla, o postúpení pohľadávky, pričom súhlas tejto osoby s postúpením pohľadávky nie je potrebný.

38. Samotné ustanovenie § 92 ods. 2, 3 O.s.p. vychádza z toho, že počas súdneho konania môže dôjsť k tomu, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania, bude postúpená. Bolo by úplne nelogické, keby počas občianskeho súdneho konania nebolo možné disponovať s pohľadávkami, ktoré sú predmetom tohto konania. Tým by ohľadne pohľadávok sa stali zbytočnými predbežné opatrenia, lebo už samotným podaním žaloby by bolo zakázané nakladať s pohľadávkou, čo by nepochybne mohlo viesť k zneužívaniu občianskeho súdneho konania. Nemožno súhlasiť s právnym názorom odvolacieho súdu, že sporná pohľadávka sa stane pohľadávkou až rozhodnutím súdu. Pohľadávka nepochybne môže existovať bez ohľadu na to, či to deklaruje nejaké rozhodnutie súdu alebo iného orgánu, ako aj bez ohľadu na to, či to dlžník uznáva alebo nie. Predsa záväzok (záväzkový vzťah spravidla) nevzniká na základe rozhodnutia súdu, ale právo na plnenie (pohľadávka) vzniká spravidla z právnych úkonov (§ 488, § 489 Občianskeho zákonníka), a to objektívne a súdne rozhodnutie až následne deklaruje existenciu (ale nezakladá vznik) príslušného právneho úkonu a deklaruje už existujúcu povinnosť (napr. povinnosť zaplatiť) plniť, a to aj s príslušenstvom (úroky sa prisudzujú nie odo dňa vydania súdneho rozhodnutia, ale odo dňa, keď je dlžník v omeškaní). (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. apríla 2006, sp. zn. 1 Obdo V 13/2005)

39. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že žalovaný už nie je pasívne vecne legitimovaný v predmetnej veci. Subjektom oprávneným z dohody o zrážkach zo mzdy č. 3218939887 zo dňa 28.5.2012 je spoločnosť INVEST - KAPITAL, a.s., na ktorú bola pohľadávka voči žalobcovi zo zmluvy o úvere č. 3218939887 zo dňa 28.05.2012, postúpená zmluvou zo dňa 27.11.2014 spolu so zabezpečeniami s pohľadávkou spojenými..

40. Na veci nemení nič ani skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o žalobu určovacíu. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 21 Cdo 2964/2006 zo dňa 6.11.2007, podľa ktorého v zmysle ustálenej judikatúry súdov je možné vyhovieť žalobe o určenie platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu (zmluvy) len vtedy, ak sa konania zúčastňujú (na strane žalobcu alebo žalovaného) všetci účastníci napadnutého právneho úkonu (zmluvy), prípadne ich právni nástupcovia.

41. Predmetné rozhodnutie nehovorí o účastníkoch zmluvy, ktorí bezprostredne podpísali zmluvu, ale pôjde aj o právnych nástupcov týchto účastníkov právneho vzťahu. V danom prípade v dôsledku singulárnej sukcesie, ostal aktívne vecne legitimovaným odlišný subjekt od žalovaného. Súd preto žalobu žalobcu proti žalovanému zamietol.

42. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

43. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, preto žalovanému patrí proti neúspešnému žalobcovi plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.